Ministerie van Justitie en Veiligheid

Aan de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid

Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Privaatrecht

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Datum
26 oktober 2026

Onze referentie
8108286

Bijlage(n)
4

nota

Evaluatie Wet bestuur en toezicht rechtspersonen

1. Aanleiding

In opdracht van het WODC is een evaluatieonderzoek verricht naar de werking van de nieuwe bepalingen uit de Wet bestuur en toezicht rechtspersonen (WTBR). Het evaluatierapport wordt op 27 oktober a.s. openbaar gemaakt door het WODC. In het kader van deze openbaarmaking dient het parlement te worden geïnformeerd over (het proces en tijdpad) van de kabinetsreactie op het rapport.

2. Geadviseerd besluit

Instemmen met de toezending van het evaluatierapport en de samenvatting van dat rapport aan de Eerste en de Tweede Kamer en de aankondiging dat een inhoudelijke reactie op het rapport op later moment volgt.

3. Kernpunten

- Bij nota van 16 september jl. nr. 8045465 heeft u de eersteweeksmelding ontvangen van het WODC-onderzoek. Daarin is onder meer het volgende aangegeven:
  - De onderzoekers concluderen dat de Wbtr aantoonbaar heeft bijgedragen aan een verbeterslag in de regulering van bestuur en toezicht bij o.a. verenigingen en stichtingen. Er komen geen urgente kwesties naar voren die aanpassing van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek (BW) vereisen.
  - Tegelijkertijd zien de onderzoekers wel aanleiding om de wettelijke basisregeling voor bestuur en toezicht in Boek 2 BW voor verenigingen en stichtingen in het algemeen, en met name in de vrijwilligerssector, aan te passen. Zij stellen onder meer voor om de positie van de raad van commissarissen te versterken, en de met de Wbtr ingevoerde faillissementsaansprakelijkheid voor bestuurders en commissarissen van niet-commerciële verenigingen en stichtingen te schrappen.
- Voorgesteld wordt om het evaluatierapport op 27 oktober a.s. – d.w.z. de dag waarop dit rapport openbaar wordt gemaakt – toe te zenden aan de Eerste en de Tweede Kamer.
- Vanwege de beperkte ambtelijke capaciteit en de voorrang die nu moet worden gegeven aan verschillende, vooral ook Europese actuele dossiers op het terrein van het ondernemingsrecht, is het op dit moment nog niet

mogelijk om meteen al een inhoudelijke reactie te geven op het evaluatierapport. We kiezen hiermee dus voor een "kale" toezending van het rapport. In de brief aan de beide Kamers wordt gemeld dat op een later moment een inhoudelijke kabinetsreactie op het rapport zal volgen en dat daarbij dan ook zal worden ingegaan op het in het coalitieakkoord opgenomen voornemen om de WTBR op een aantal punten aan te passen. Het streven is hierbij gericht op Q1 van 2027.

4. Toelichting

4.1. Politiek-bestuurlijke aspecten
De evaluatie en met name de aanbeveling over het schrappen van de door de WBTR ingevoerde faillissementsaansprakelijkheid voor bestuurders en commissarissen van niet-commerciële verenigingen en stichtingen staan in verband met een in het coalitieakkoord opgenomen doelstelling. Het gaat daarbij om de volgende passage uit het coalitieakkoord:

> "*Verenigingen zijn cruciaal voor ontmoeting en betrokkenheid, maar lopen vast op regeldruk en aansprakelijkheidsrisico's. We maken beter onderscheid tussen professionele organisaties en maatschappelijke verenigingen, beperken de aansprakelijkheid van vrijwilligers, passen de Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen aan* […]."

Achtergrond hiervan is dat er in het maatschappelijke en politieke debat zorgen klinken over een afnemende bereidheid bij burgers – mede vanwege een vrees voor aansprakelijkheidsrisico's –om vrijwillig een bestuurlijke of toezichthoudende taak te vervullen voor een vereniging of stichting.

4.2. Media-aandacht
Met DCOM wordt contact opgenomen over mogelijke media-aandacht voor de uitkomsten van dit onderzoek.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Deze nota wordt actief openbaar gemaakt bij de toezending van de brief en het rapport aan het parlement. De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar, ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.